

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četrt leta 6 K. in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nrt.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici Molin piccolo št. 7. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: Ulica Torre Bianca 12

Sami smo največ krivi!

(Dopis iz Gorice.)

Izvolite vsprejeti zagotovilo, da ste s svojim člankom »Gorici« zadovoljili vsem nam, ki ne prišemo na zastavo medsebojne sovražnosti in ki smo si ohranili toliko objektivnosti, da ne odobrujemo vsega le zato, ker se je zgodilo na tej, kakor da ne obsojamo vsega le zato, ker se je zgodilo na oni strani. To je ravno zastrupilo naše medsebojne politične razmere, da so ljudje izgubili vsako objektivnost v presojanju: ker je storil on, katerega prištevam svojim somišljenikom, to treba hvaliti za vsako ceno, kar je vse lepo, vse dobro, vse hvalevredno; na drugi strani pa treba že a priori obsojati vse, kar je storil oni, v katerem vidim prijatelja svojih političnih nasprotnikov. Objektivnosti ni več nikake v naših strankah. Naše lastne medsebojne, notranje razmere so zastrupljene. Na naši vrhni avtonomni oblasti izgubljammo moč. To je dejstvo, kateremu ne more oporekati nikdo. Naša deželna uprava zgublja bolj in bolj svoj tudislovenski značaj, ki ga je bila zadočila že pred leti! To dejstvo, da zgubljammo sedaj, kar smo že imeli, smo hoteli posebno poudariti v podkrepljenju trditvi v Vašem članku »Gorici«, da namreč tržiški in istrski izgledi nič ne dokazujejo za gorške razmere! V Trstu in v Istri so razmere za naš slovenski živelj nerazmerno težavnejše, nego pa na Goriškem. V Trstu in v Istri stoji še le pred nalogo pridobivanja, mi na Goriškem pa smo to nalogo — kolikor se tiče deželne uprave — izvršili že davno vsaj po velikem delu. V Trstu in v Istri morajo še le zidati, pri nas pa nam bi bilo vršiti le delo ohranjanja in spopolnjevanja! V tem je velika razlika med gorškimi in tržaškimi oziroma istrskimi razmerami! Zato ste imeli popolnoma prav, ko ste rekli v svojem članku, da je tako prispodabljanje neumestno, ker ne dokazuje ničesar.

Temu pa ne bo menda oporekal nikdo, da je naloga ohranjanja in spopolnjevanja laglja, nego pa naloga pridobivanja in zidanja iz temelja gori! In celo še, ako je za ono prvo delo več delaveev na razpolago nego za vršenje poslednje, kar velja ravno za naš slučaj, ko je naša parlamentarna moč v Gorici razmerno velika večja, nego pa v Istri in še celo v Trstu. Poglejmo n. pr. v Trst! Tamšnjih političnih razmer ne treba še le opisovati, ker so notorične in znane vsakomur! V tem more biti izvzet le oni, ki kakor popoln ignorat oziroma na politične stvari in naše narodnostne razmere hodi po potih tega življenja. Vi ste povdarjali kričeče številno razmerje v mestnem oziroma deželnem zboru tržaškem. Jaz pa bi hotel povdariti, kako poleg tega nerazmerja še druge okoliščnosti

politične naravi — posebno take, ki imajo svoj izvor v dispozicijah ne le lokalne, ampak tudi osrednje vlade — v toliki meri otežujejo in komplicirajo položaj slovenskim zastopnikom v Trstu, da so ti poslednji že po tej komplikaciji obsojeni v obnemoglost!

Pri nas v Gorici pa je številno razmerje drugačno. Število naših poslancev v deželnem zboru je že toliko, da vsposoblja za najkrepkejši odpor! Če pa smo vendar obnemogli, smo obnemogli zato, ker se sami obsojamo v obnemoglost. In da so naši res obnemogli nasproti samooblastnosti deželnega glavarja Pajerja, to se javlja v tem, da se — kakor smo povdarili že gori — bolj in bolj zgublja tudi-slovenski značaj poslovanja našega deželnega odbora, da danes zgubljammo, kar smo že nekdaj imeli in si nekdaj priborili. Da ne pretirujemo, služi naj n. pr. v dokaz dejstvo, da je deželni odbor gorški do paševanja Pajerjevega dopisovalničnim oblastim v slovenskem jeziku v stvarih, ki so se tikale slovenskih občin. Sedaj pa dopisuje večinoma nemški, ali pa tudi laški. S prvega je začel Pajer le bolj »za poskušajo«, tipalno, ali pojde ali ne pojde? Potem je zadobival vedno, več poguma, kolikor bolj so večale homatije v slovenskem taboru in se je manjšala naši deželno-zborski delegaciji okretnost in usposobljenost za energično akcijo toliko v zboru sami, kolikor za izzivanje in organiziranje odpora v naši slovenski javnosti. In zopet je »Gorica« sama, ki pripoznava, da smo v deželnem zboru brez organizacije, kakor bi bila potrebna nasproti stranki, kateri je voditelj takov zvišanež, takov brezvestnež v izbiro sredstev politične taktike, kakoršen je vitez Pajer! In vrhu tega, da je mož nevaren že sam po sebi, mu je zagotovljena benevolenca oblastažev v Trstu in na Dunaju, tako, da more računati — če že ne na očitno podporo od strani teh poslednjih — pa vsaj na to, da ne v Trstu in ne na Dunaju ne bodo delali težav nobeni njegovi nasprotniki!

Slovenci pa delamo ravno nasprotno od tega, kar bi morali. Mesto da bi se držali starega pravila, da mora biti odpor tem izdatnejši, čim težji je pritisek, da mora biti organizacija tem trdnjeja, čim številnejša so bojna sredstva, s katerimi razpolaga nasprotnik — smo pa srečno dospeli do tega, da smo v deželnem zboru brez organizacije in nesposobni za sleherni odpor — česar ne more tajiti tudi »Gorica«. A »Gorica« ne taji tudi tega, da nam je naše medsebojno razmerje doneslo impotenco v deželnem parlamentu.

Samo nekaj družega niso hoteli priznati gospodje okolo »Gorice«. No, morda pripoznavajo tudi to, tako, na tihem — ali dejstvo je, da napisali niso. Vir zlu je dejstvo,

na katero smo pokazali tu gori v uvodu: manjka objektivnosti za presojanje stvari, ker so pri nas povzdignili visoko gori na piedestal načelo, da treba vse braniti, vse odbravati, vse hvaliti, in če treba, vse prikrievati, kar je storil oni, ki mi je pristaš v domačem boju! Objektivna kritika, ki bi vodila in dobrohotno svarila ter opozarjala na eventuelno storjene napake — ta je izginila. A na nje mesto je stopila tista zlohotna, vedno pristranska in enostranska kritika, ki le zastruplja in razdira, ker gleda le na to, kako bi zrušila osebe med nasprotniki! Navstala je zmešnjava v pojmi. Ljudje, ki vodijo naše stranke na Goriškem so začeli grešiti, (ne da bi se morda zavedali tega). In napaka se je mogla vršiti za napako, ne da bi kdo, resno in dostojanstveno, koga klical na odgovor! — Grešiti se je moglo dalje, ker so voditelji sami v tej gonji in zmešnjavi zgubili zmisel za to — kaj je naroden greh! Javnost sama pa je tudi zbegnena po tej gonji, da ni mogla misliti na remediuro.

Gospodje, ki imate kaj besede na Goriškem! Časi so resni! Tu in tam je jela padati usodna beseda, da moramo pripraviti narod za velike zgodovinske dogodke! Mi nismo sumničasti nikogar glede njegovega rodoljublja in narodnega poštenja. Ali to nam morate priznati, da smo največ po lastni krivdi zašli na krive poti, da zgubljammo na respektu v deželni upravi, ko bi krvavo trebalo, da se nam moralni ugled večja! Vzdržite se iz omotice in spomnite se, da se narod, kina take provokacije, kakoršne si dovoljuje Pajer v naši lastni hiši, ne zna zaškripati zobmi in si pridobiti zadoščenja: da se takov narod sam odreka svojim pravicam!

Politični pregled.

V Trstu, 3. oktobra 1903.

Deželni zbor Kranjski. V večerajšnji seji deželnega zbora kranjskega pojavila se je zopet obstrukcija katoliško-narodne stranke. Katoliško-narodni poslanci uložili so namreč v ta namen mnogo nujnih predlogov, da na ta način preprečijo zbornici, da bi razpravljala o dnevnem redu. Uloženih je bilo tudi več peticij in začetkom seje uvela se je daljša debata, da-li se naj peticije prečitajo pred nujnimi predlogi, ali za njimi. Tudi poslanec Hribar uložil je nekaj nujnih predlogov, med katerimi je eden glede preuredbe ljubljanskega učiteljskega v smislu narodnostnih razmer na Kranjskem in drugi glede zboljšanja gmotnega stanja ljudskošolskega učiteljstva.

Poslanec dekan Arko je ob en četrt na eno uro pop. začel utemeljevati svoj nujni predlog glede poddržavljenja idrijske mestne realke. Nujnost predloga je bila odklonjena,

regina, son guerriera«. Soglasno, a skoraj tiho pritrjevanje in fino vriskanje predmestja Saint-Germain je pričalo o velikem navdušenju.

Ko je peljal gospod d' Aiglemont svojo progno nazaj v hotel, je opazila Julija z nemirno radostjo hitri vseh svojih poskusov. Uloga, katero je bila igrala, je spodbudila njenega soproga, da se ji je hotel pokloniti; a storil je, kakor bi se poklonil operni pevki. Juliji, čednostni ter omoženi Juliji se je zdelo tako ravnanje smešno; poskusila je pokazati svoj upliv in v tem prvem boju je podlegla še enkrat valed svoje dobrote. Toda to je bila najstrašnejša kazen, katero je hranila zanj usoda. Blizu druge ali tretje ure zjutraj je sedela Julija turobna in sanjajoča v svoji postelji; svetilka je slabo razsvetljevala sobo, kjer je vladala smrtna tišina. Približno jedno uro je pretakala Julija v britkemu kesanju solze, katerih grenkobo razumejo le žene, ki so že doživele eličen položaj. Moral bi imeti Julijino dušo, kdor

ker je za njo glasovala le katoliško-narodna stranka. Prihodnja seja bo v torek popoldne.

Sestanek vladarjev v Münzstegu.

Iz poročil, ki prihajajo iz Münzstega je smeti smatrati kakor pozitivno, da se oba vladarja razgovarjata o dogodkih na Balkanu in da se med voditeljema vnanje politike obeh držav vrše konference, na katerih razpravljata o sredstvih, ki bi zajamčila zanesljivo kontrolo nad izvajanjem reform, ki se imajo izvršiti v razširjenem obsegu. Z ozirom na vladarske manifestacije na deženuju v Schönbrunnu je dovoljeno smatrati kakor gotovo stvar tudi vest, da vlada popolno sporazumljenje v nazorih med voditelji obeh vladi.

Kar vesti iz Münzstega pripovedujejo več, treba pa že jemati kakor ugibanja. Veča nego vrednost ugibanja bi mi n. pr. ne prisodili zatrdilo, da sporazumljenje doseženo med obema vlastima, sega že tako daleč, da se že določajo v načelu intimni dogovori za slučaj, da se delo za reforme ne posreči. Zatrdilo, da sta oba cesarja trdno odločena za ohranitev miru in statusa quo in hočeta uporabiti vsa sredstva, da zaustavita rokodelstvo »kaliteljem miru«, to zatrdilo bi pa že odkazali v kraljestvu kombinacij s tendencioznim namenom. A kam da je namenjena ost tendencija, je razvidno iz nadaljnega zatrdila, da je Rusija silno razježena na — Bolgarsko in da je car skrajno ozlovoljen radi dogodkov v Srbiji! Na slavno »porto« pa nič?! Ni dvoma: zopet so na delu slavofohi v dunajskem novinstvu!

Najboljši odgovor na ta tendenciozna rovanja dunajskih novinarskih »mokov«, dajejo avtoritativni ruski listi se svojim mirnim, dostojanstvenim in stvarnim pisanjem. Vsi soglašajo v tem, da je sestanek v Münzstegu izredne politične in morda celo zgodovinske važnosti. »Byrževoja Vjedomosti« menijo n. pr., da se ta sestanek vrši ob okolišnih, ki nimajo primere v analih mednarodnega življenja.

Odkar je po berlinskem kongresu — pravijo — diplomacija pokvarila s peresom, kar je ustvaril ruski narod s težkimi napori, ni ga bilo pomembnejega dogodka, nego je sedanji sestanek. Tudi v tem soglašajo vsi avtoritativni ruski listi, da se je balkansko sporazumljenje med Avstro-Ogrsko in Rusijo utrdilo in poglobilo in da mu je glavni namen ta, da radi balkanskega vprašanja ne pride do evropskih komplikacij, s čemer je tudi rečeno, da se mora Macedonija odgovoriti za sedaj misli na popolno odtrganje od turške države. Toda ruski listi ne blebečejo slepo formule o ohranitvi statusa quo v zmišlu, da se jednostavno zadavi »kalilec miru«, ampak zahtevajo, naj se pacifikatorična akcija obeh držav počaka izlaski v tem, da s sistem brezvapešnih diplomatskih not na naslov

bi hotel imeti, kakor ona, mržnjo do proračunjenega ljubkovanja in se čutiti razžaljenega radi hladnega poljuba. Prezirla je samo sebe, preklinjala je zakon in si želela smrti; morda bi skočila raz okna na cestni tlak, če bi ne bila hčerka zakričala. Mirno je spal gospod d' Aiglemont ob njeni strani, ne da bi ga zdrmile vroče solze, ki so kapale nanj. Prihodnji dan je bila Julija lahko spet vesela. Čutila je moč, da se je kazala srečno in da je prikrla, če že ne svojo otožnost, vsaj svojo nepremagljivo mržnjo. Od tega dne se ni več smatrala za neomadeževano ženo. Ali se ni bila lagala sama sebi in ni bila nadalje zmožna se hliniti? Mari ni mogla pozneje doseči čudovito spretnost v zakonskih pregreških? Njen zakon je bil a priori kriv ta pokvarjenosti, katere pa še ni uporabila. Pač se je že bila vprašala, zakaj naj bi se ustavljala ljubljenu oboževalcu, ko se je bila udela proti sreči in proti naravi možu, ki je ni več ljubil.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoški spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

I. Prvi grehi.

»Dragi gospod«, ga je ogovoril, »z velikim sočutjem gledam stanje gospe markize, in če bi vedeli, da mora vsled pomanjkanja posebne skrbnosti žalostno umreti, bi se po mojem mnenju ne šali z njenim trpljenjem. Moje govorjenje opravičuje gotovost, da lahko rešim gospo d' Aiglemont ter ji vrnem življenje in srečo. Naj si je tudi še tako nenaravno, da je mož mojega stanu zdravnik, je vendar hotela usoda, da sem se učil zdravilstva. A sedaj se dovolj dolgočasim«, je rekel z neko sebičnostjo, ki naj bi služila njegovim namenom; »vsejedno mi je, ako porabim svoj čas in svoja potovanja v korist trpečega bitja, mesto da izpolnjujem kake

nespametne želje. Take bolezni se težko ozdravijo, ker zahtevajo mnogo truda, časa in potrpljenja; zlasti pa je treba premoženja za potovanje. Natančno treba spoštevati različne dnevne predpise, ki pa nimajo sicer nič neprijetnega. Oba sta kavalirja, je rekel razumevši to besedo v angleškem smislu besede gentleman, »in lahko se sporazumiva. Sprejmite moje ponudbo, in zagotovljam Vam, da ste od tega hipa sodnik mojega ravnanja. Ničesar ne bom storil brez vašega sveta in nadzorstva in obljubujem vam vseh, če mi obljubite, da me boste vbojali. Da, če ne boste biti dalje soprog gospe d' Aiglemont, mu je šepnil na uho.

»Toliko je gotovo«, milord«, je dejal marki smeje se, »da mi more kaj takega svetovati le kak Anglež. Dovolite, da Vašega predloga niti ne odbijem niti ne sprejemam; premislil si bom vse stvar. Predvsem pa naj sodi o tem moja žena.

V tem hipu se je vadel Julija zopet h klavirju. Pela je arijo iz Semiramide: »Son

Turčije zamenjati z določenjem garancij, da se stori konec ne le prelivanju krvi po ustaji, ampak tudi neznošenemu stanju kršćanov sploh!

Veleinteresantno za nas Slovane označuje grof Rihard Pfeil v berlinskem »Tagu« pomen shoda v Münzstegu. Car Nikolaj da je hotel priti na Dunaj tako rekoč s poljsko zaslonbo. Okolnost, da je pruska vlada začela nekoliko trše postopati s Poljaki, je porabil car — tako pravi grof Pfeil —, da se je bolj približal Poljakom in je v ta namen pohitel — da si prvotno ni bilo namenjeno to — na velike vaje na Poljsko. Ruske sanje da so te, da bi Poljaki le od Rusov pričakovali pomoči.

Vsa ta izvajanja v berlinskem listu so spremljana od denuncijatoričnih in hujskalnih momentov, kar je v dokaz, kako vznemirjeni so Nemci ob vsakem znamenju, da bi moglo priti do boljših razmer med obema slovanskima plemenoma! Da bi le Slovani hoteli umeti vzroke temu nemškemu vznemirjenju! Če pa je car res došel na Dunaj z željo v srečo, da pridejo njegovi podaniki poljske narodnosti do pomirjenja in do prepričanja, da se jim v slovanski državi, katere podaniki so postali po zgodovinskih dogodkih, ni bati za obstanek svoje narodne individualnosti, in če se je morda tudi dotaknil poljskega vprašanja v tem zmislu: potem bi se sedanji sestanek med cesarjem Fran Josipom in carjem Nikolajem za nas Slovane povzdignil do višine velikega zgodovinskega dogodka.

Dogodki v Srbiji. Zastopniki obeh radikalnih struj so se popolnoma pogodili in sestavili skupni delavni program, katerega sta oba kluba že vsprejela. Glavne točke programa so: spojitve obeh radikalnih struj v veliko enotno radikalno stranko, varčevanje v proračunu, odprava vseh nepotrebnih naslovov in časti in absolutna avtonomna upravni zistem. Skrajni radikali so predlagali tudi uvedbo splošne volilne pravice, a ker je v to potrebna revizija ustaje, so za sedaj opustili to točko.

Oba kluba sta se tudi zjediniła glede sestave ministerstva in so se postavili kandidatom že v naši včerajšnji številki navedeni moške. Le polkovnik Stanković je odklonil portfelj vojnega ministra. Vojni minister postane valed tega general Putnik ali pa tudi polkovnik Mašin, oziroma general v rezervi Stefanović.

Danes bržkone dobimo že brzojavno vest o sestavi novega ministerstva. Kandidat za predsedniško mesto v skupščini je Aca Stanojević. Ker ni pripravljenega nobenega zakonskega načrta, bo zasedanje bržkone jako kratko; vendar je možno, da se istole prekine za toliko časa, dokler se pripravijo nekateri zakonski načrti. Dijete poslancev se od 15 frankov znižajo na 10.

Liberalna stranka odvzela je vodstvo Avakumovića radi tega, ker je po umoru zadnjih Obrenovićev vnaprejel ministersko predsedništvo in prišel s tem v nesprotje z načeli liberalne stranke, ki je svoječasno dinastijo Obrenovićev pozvala nazaj v deželo in ker je omogočil vspostavljenje ustave iz leta 1888., katere zagotavlja gospodstvo radikalni stranki. Njegovim naslednikom bo bržkone izvoljen bivši minister Ribarsac.

Dogodki na Balkanu. Boji med ustaši in turškimi četami še vedno nadaljujejo. Zatrjuje se pa, da so ustaši v zadnjem času imeli mnogo izgub na močtvu in orožju. V dveh bitkah, ki so se te dni vršile v okraju Florina, izgubili so ustaši 360 mož; pri Perlepa pa so v deset ur trajajočem boju imeli le majhne izgube, dočim je bilo v tem boju ubitih 50 turških vojakov in dva častnika. Turške zgube v Macedoniji pa so splošno mnogo večje, nego jih navajajo turške statistike, ker Turki prikrivajo svoje izgube.

Mnogo turških čet, ki so bile raztrešene po raznih macedonskih vaseh, se je koncentriralo okoli Bitolja in Soroviča. Mnogo turških batalijonov je iz Soluna dobilo povelje odkorakati proti bolgarski meji.

Turške oblasti so za vojne namene ocvojile vse konje, voli in mezge po deželi. V turški vojski vlada popolna anarhija. — Vsakdo dela to, kar mu je po volji. Častniki si zamenjajo prizadevanje brzdati vojake, ker so isti doznali, da je došel iz Carigrada ukaz, naj častniki ne postopajo prestrogo z vojniki, ker bodo sicer kaznovani. Te dni so turški vojniki udarli v grško cerkev v Soroviču, odkjer so odnesli vse, kar je imelo kaj vrednosti. Častniki so si baje prizadevali prepre-

čiti ropanje, a njih prizadevanje ni nič izdalo. Mesto da bi bili vojaki radi tega kaznovani, bili so kaznovani častniki.

Turčija nadaljuje z mobilizacijo. Do sedaj je mobiliziranih že 315 batalijonov rednih, a mobilizirajo se neprestano še drugi. Ker pa turška vlada nima denarnih sredstev za nakupovanje vojnih potrebščin, izsiljuje na vse mogoče načine od prebivalstva »dobrovoljne« prispevke.

Iz Sredca so brzojavili dne 1. t. m., da je na jugo-zapadni meji Bolgarije bila huda bitka med dvema ustaškimi četami in 800 turškimi vojniki. Ko se je odposlala vest, je boj nadaljeval in so Turki izgubili že 300 mož.

Tržaške vesti.

Odbor političnega društva »Edinost« imel bo v torek, dne 6. t. m. ob 8. uri in pol zvečer svojo sejo v prostorih »Delavskega podpornega društva«. Vabljeni so vsi odborniki in njih namestniki.

Namestnik grof Gočes se je povrnil z dopusta in je prevzel zopet vodstvo namestništvenih poslov.

Spuščenje v morje vojne ladije »Nadvojvoda Karol«. Za priliko spuščanja v morje vojne ladije »Nadvojvoda Karol« v ladijedelnici »S. Marco« izdalo je redarstveno ravnateljstvo sledeče odredbe: 1) Kočije, namenjene k ladijedelnici »S. Marco«, vozile bodo s trga Giuseppina, ogibaje se ulice Lazzaretto Vecchio in Economo, ob obrežju, po Campo Marzio, zgornje cesti svetovodrejskega sprehajališča in dalje po tem sprehajališču do ladijedelnice. 2) Kočijam, ki bodo tam čakale na povratek v mesto, bodo redarji določali prostore, ostale se bodo vračale po istej poti, le da bodo morale zaviti na Viale Tartini in v ulice Economo ter Lazzaretto. 3) Kočijam je prepovedan dohod k ladijedelnici od škedenjske strani ter preko sv. Jakoba. 4) Izvoščekom se bo moralo naprej plačati vožnjo in se bodo kočije smele ustavljati pred ladijedelnico le toliko, da bodo potniki mogli izstopiti. 5) Na progi Lloyd-Skedenj ne bo električni tramvaj vozil od 7. ure zjutraj do končane slavnosti. 6) Izvoščekom se priporoča, naj se v izogib oviranja prometa držijo vedno na desno. 7) Vožnja samo tja ali samo nazaj stane 2 kroni.

Povodom spuščanja v morje vojne ladije »Nadvojvoda Karol« priredi Lloydov parnik »Venus« jutri zjutraj vožnjo po morju. Parnik je visok — povspet je nekaj metrov nad morje — in bo torej to najlepša prilika za opazovanje veličastnega prizora, ko mogočna vojna ladija zdrči v morje in jo za nekaj hipov kar zakrijejo penne večne vodne mase. Spuščenje ladij v morje je sploh že velezanimiv prizor, vreden, da si ga ogleda vsakdo, a to pot bo še posebno, ker je ova vojna ladija »Nadvojvoda Karol« največji brod v naši vojni mornarici.

Lloydov parnik »Venus« odrine jutri zjutraj točao ob 7. uri in 45 minut od pomola sv. Karla. Listek za vožnjo stane 1 K, za rezervirana mesta 2 K. Listki se dobivajo v mednarodni agenciji za novine Hirschfeld, via Teatro, Tergeteo, 4. stopnjice, a jutri se bodo prodajali ob parniku, predno odrine.

»Radogoj«, društvo za podpiranje slovanskih visokošolcev, je v odborovi seji 29. m. m. razdelilo za šolsko leto 1903/4 svoto 2600 kron, od katerih bo dobivalo 12 dijakov mesečno podporo, dva pa takso. Po kronovinah je med njimi 13 Kranjcev, 1 Štajerc, in po študijah 8 pravnikov, 6 modroslovcov. Pripomniti je, da se je moralo veliko pridnih dijakov odbiti le vsled tega, ker deželni odbor kranjski vse dve leti ni dal nikakoršnega prispevka. — Prosilec naj se za podpore kakor tudi za priloge prošnji, blagovolijo obrniti do blagajnika, g. višega inženjerja Frana Žužeka, in istemu naznaniti, kam naj se podpora nakažejo, oziroma pošljejo priloge.

Družbi sv. Cirila in Metodija je g. Ivan Jebačin, tovarnar in trgovec v Ljubljani zopet vročil 200 K. Iz kupčije s kavino prinesijo (oikorijo) je dosedaj družba prejela 4400 K. Ko objavljamo to svoto, darovano brez vsake gmotne škode posamičnih rodoljubov, prosimo prepotrebni slovenski šolski družbi še večje podpore z uporabo tega izbornega domačega blaga.

Dramatično društvo v Trstu je sklenilo, da počne sedaj zopet svoje delovanje v zimski sezoni. Če kedaj, je prav sedaj nujno potrebno, da vsi oni, ki na katerikoli način morejo povpeševati delovanje dram. dru-

štva, da prav sedaj ponudijo svoje moči društvu. Valed prerane smrti obče priljubljenega g. M. Žužka, požrtvovalnega režiserja in zmožnega voditelja društvenih igrancev, je isto izgubilo vredno moč; vrhu te zgube ima društvo še mnogo drugih težav, da jih premaga; ali prav v tem položaju mora pokazati, da kal, katero si je postavilo v svojem prvem letu, je kal zdravja in moči, ki ima pognati bujno mladiko, katero bomo negovali vsakdo po svoji moči, da jo potem veeptmo v tla prihodnjega »Narodnega doma«. — Zato pozivlja odbor »Dram. društva« vse one, ki imajo količkaj veselja in zmožnosti do dramatike, naj kmalu pristopijo društvu, da istemu pripomorejo s svojimi močmi. Kdor želi pristopiti kakor izvršujoči člen ali igralec, bodisi moškega ali ženskega spola, naj se blagovolji prijaviti pri odborniku g. Jaki Štoka, ul. Molin piccolo št. 7, II.

Veselični odsek »trgovskega izobraževalnega društva« v Trstu vabi vse člene, znance, gospodične in prijatelje plesa na otvorjenje plesnih vaj in zabav letošnje sezone, katere se prično jutri dne 4. okt. 1903. — Za začetnike bo vaja od 3—4. ure popoldne. Vstop 60 st.

Dalje traja plesna zabava od 5. do 9. ure zvečer in nadaljujejo se vsako nedeljo in praznik ob istej uri, v prostorih elegantne in velike dvorane »Tržaške Čitalnice« ulica S. Francesco št. 2, I. nd.

Toliko na posebnih kolikor na navadnih vajah poučevali se bodo najnovejši plesi, med temi krasna četvorka »Les variétés parisiennes«.

Vstopnina: 1 K za nečlane, 40 stot. za člane in 20 stot. za gospodične.

Društvo »Zvezda« na Dunaju vabi na zabavni večer, ki bo v nedeljo 4. oktobra l. 1903 na Dunaju v dvorani »Zum Regensburgerhof«, I., Sonnenfelsgasse 2. Začetek ob šestih zvečer.

Opomnja: Neudje plačajo za društvene svrhe po 40 st. za vsak zabavni večer.

Prihodnji zabavni večeri društva »Zvezde« bodo 1. nov., 6. dec. 1903, 3. januarja, 7. febr., 6. marea, 10. aprila (to je drugo nedeljo) in 1. majnika leta 1904 v omenjeni dvorani.

Društveni izleti bodo ob nedeljah: 5. junija, 3. julija in 7. avgusta l. 1904.

Tržaška posojilnica in hranilnica je imela letos do konca septembra, torej tričetrt leta, prometa K 9.379.203,98. Lansko leto v istej dobi K 6.665.458,61, a vse lansko leto K 9.077.340,73. Letos je imela torej naša hranilnica v 9 mesecih K 301.943,25 več prometa, negolani vse leto. Stanje hran. vlog znaša K 3.306.848,35, stanje posojil pa K 2.769.395,05. Vložilo se je letos tekmo 9 mesecev kron 1.914.605,08, vzdignilo pa kron 1.442.800,74; prebitok letošnjih vlog znaša K 471.804,34. — Posojil se je izplačalo K 967.253,01, vrnilo pa K 460.816,94.

Iz teh števil je razvidno, kako naš denarni zavod lepo raste in procvita! — Sedaj bodo menda tudi oni, ki so bili največji pesimisti in ki so vedno govorili, da ne bo nič, prepričani, da je bil zavod potreben in da je sedaj zaupanja vreden!

Koliko posestnikov se je tekom kratke dobe, odkar posojilnica obstoji, opomoglo potom tega zavoda, in koliko trdo prislužnega denarja je porastlo znatno kakor hranilna vloga. Kajti to je v Trstu edini denarni zavod, ki plačuje od vlog čistih 4% brez vsacega odbitka. Ker si pa ta zavod sedaj zida svojo lastno hišo, pač ne bo mogel nobeden vložnik tožiti: kaj bo ta kasa, saj še svoje hiše nima! — Sedaj bo imela tudi tržaška posojilnica in hranilnica svojo lastno hišo (»Narodni dom«), v katerega se preseli prihodnje leto meseca avgusta. — Kdor opazuje delovanje in procvit tega za nas tržaške Slovence prekorišnega zavoda, mora veselo vsklikniti: lep napredek!

Tržaški pekovski delavci sklicujejo jutri v nedeljo ob 10. uri predp. v dvorani »Delavskega doma«, protestni shod v zadevi nedeljskega in nadomestnega požitka.

Poklicanje letošnjih novincev pod orožje. Mestni magistrat naznanja, da se v smislu brzojavnega obvestila domobranskega ministerstva letošnji novinci pozovejo pod orožje dne 12. oktobra t. l. Kdor bi iz jednega ali drugega vzroka ne dobil poziva, mora se tudi brez istega predstaviti poveljništvu pristojnega dopolnilnega vojaškega okraja.

Le novinci vojne mornarice pozovejo se v službovanje šele pričetkom novembra t. l.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 7,8, ob 2. uri popoldne 25.- C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766,3 — Danes plima ob 7,32 predp. in ob 6,28 pop.; osaka ob 0,48 predpoludne in ob 0,48 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Županom v Rovinju** je bil izvoljen Juri Candussi Giardo. He, gospod Bartoli, kje ste?! Niti med izvoljenimi svetovalci ni njegovega preslavnega osar tutto imena! Bog sam vedi, zakaj so dobri Rovinjeci škartirali našega znanega prijatelja?! Ali je začela temneti tudi njegova zvezda?

× **Slika iz življenja v Istri.** Te dni je sedelo pred okroglim sodiščem v Rovinju 8 pristašev italijanske stranke. Dvojica obtožencev je bila rešena obtožbe radi zločina žaljenja vere, oziroma javnega nasilstva, vsi so bili pa obsojeni radi drugih dejanj: radi pozivanja na dejanja, kaznjiva po zakonu, radi žaljenja javnih funkcionarjev, žaljenja cesarja.

Dogodek, ki je bil predmetom te sodne razprave, je bil nastopni: Dne 11. julija je sedelo v neki krčmi v Žminju več pristašev hrvatske in onih italijanske stranke. Eni so kričali »Živio«, drugi »Evviva«. Duhovi so postajali razgreti. Eden pristašev hrvatske stranke je napil cesarju, čemur se je odzval eden pristašev italijanske stranke s klicem, žaljivim za cesarja. Sledila je ploha evviva-klicev, grdihi kletvin in psovka za Hrvate, katere so hlapci dvatisočletne kulture obsipali s — prasei! V podkrepljenje naslova je eden iz italijanske stranke privoščil občinskemu redarju krepak sunek v odgovor, ker ga je redar uljudno prosil, naj bo miren! Pristaši italijanske stranke so neprestano grozili, da pomečejo »hrvatske prasece« iz gostilne. Slednjič je tudi redar dobil imenitni naslov »praseca«, ker da protežira najantipatičnejši narod, kakoršani je hrvatski.

Na razpravi so vsi junaško tajili! Tudi njihov branitelj, beležnik Rismondo, je prisegal na nedolžnost svojih varvancev. Ali njegovo prepričanje o tej nedolžnosti vendar ni bilo kakor skala trdno, kajti pridodal je previdno pripombo, da vsaj dvomi moraje nastati v sodnikih, da-li so njegovi varvanci res krivi ali ne. Ali v sodnikih menda niso navstajali dvomi, ker so — kakor že gori povedano — izrekli obsodbo.

Zabeležili smo ta dogodek iz Žminja, ker je zelo poučen. Kakor tu, se navadno začenjajo taki dogodki širom naše Istre. Žal da se čisto završujejo jako drugače. Nasprotniki izživljajo, žalijo, psujejo in kličejo na korajžo. Nič ni torej čudnega, da je ta ali oni med našimi, ki je bolj tople krvi in se ne more premagovati, da ne bi krepko reagiral. Tako se dogaja, da marsikateri naših prihaja v nesrečo in da potem ne romajo v zapor žalilec in izzivalci iz objestnosti in navede, ampak oni, ki so bili žaljeni in nerasumno izživani! In v nameček dobiva potem svoj del tudi vsa naša narodnost, katero pauje in obrekuje vse laško novinstvo v najkrepkejših izrazih.

Taki dogodki so tako le en del mučenštva našega naroda v Istri.

× **Izzivanje italijanskih dijakov v Pazinu.** Da se še enkrat povrnemo k ponesrečenemu shodu dijaškega društva »Innominata«. To je že znano, kako temeljito se je skazila ta namerjana »sijajna afarmacija« namišljenega italijanstva pazinskega. Da so skušali za doživelo blamažo odškodovati se z izzivanjem in žaljenjem Hrvatov, to je psihologično lahko umerno in mi bi ne obračali dogodku daljne pozornosti. Radi onih provokacij samih na sebi ne bi več zgubljali besed, ako ne bi imeli pred seboj dejstva, da se je vse godilo pred očmi c. k. političnega uradnika, barona Weissenbacha, in da je mož poslušal vse z neverjetno — nonšolanco. Italijanski dijaki se niti menili niso za ogorčenje Hrvatov, kakor se tudi niso menili, da številu teh narašča bolj in bolj, ker so se — dijaki namreč — čutili varne ob čudni azistenci — političnega uradnika in pod varstvom orožniških bodal. Eno dejstvo pa je, katerega nismo še povdajali v tem listu, dejstvo namreč, da so bili z dijaki tudi nekateri profesorji kljubovalnega laškega gimnazija v Pazinu in nekaj profesorjev komunalnega gimnazija v Trstu in navtične šole.

No, če se profesorji sami postavljajo na čelo takim ekspedicijam dijakov, potem pa res ne more »faliti«! Fletne so razmere v našem Primorju, pa jih ogledaj od katere strani hočeš!

Vesti iz Kranjske.

* Nemškutarji med seboj. Dne 22. septembra je neki Rudolf Walland pred ljubljansko kazino napadel tehnika Emanuela Haynerja in ga začel izživati v vakliki. Namenjeni mu klofuti se je Walland spretno izognil, ali častni naslov ala »Lausbub« in »Denuziant« so mu točno obviseli na nemškem hrbtu in iznivač je šel — tožiti.

Na večerajšnji razpravi je bil Hayne toliko mož, da ni nič tajil onih naslovov, ki jih je bil obesil Wallandu na germanski hrbet in mu je zato sodnik prisodil globo 20 K. Za iznivača Wallanda pa se je stvar nekoliko zasukala, kajti glede njega je sodnik izročil akt državnemu pravdnstvu. Da-li mož ne obžaljuje sedaj svojega »junaštva«, s katerim je letel — tožiti na sodišče!

Dogodek je sicer malenkosten sam na sebi, ali vreden je zabeleženja, ker moremo soditi po njem, kako Germani Wallandove — vesti in olike, nastopajo še le proti »inferiornim« Slovincem!! Res lepe cvetke cvetó na gredicah nemške superiornosti!

* Zboljšanje plač učiteljem na Kranjskem. Deželni šolski svet Kranjski je sklenil predložiti deželnemu zboru povišanje učiteljskih plač. Deželni šolski svet predlaga, naj se v ta namen deželna doklada poviša za štiri odstotke.

* Tuji v Ljubljani. Meseca septembra t. l. je došel v Ljubljano 3001 tuje; (192 več nego prejšnji mesec).

Vesti iz Koroške.

+ Razveljavljena obsodba. Morda se bodo čitatelji še spominjali, da je bil naš rojak, zdravnik dr. Hudelist, od celovškega okrajnega sodišča obsojen v globo 10 kron zato, ker je na predvečer godu slovanskih blagovestnikov zažgal rakete. G. dr. Hudelist je uležil priziv proti tej obsodbi. Sinočnji »Slovenec« pa priobčuje brzojavko iz Celovca z obvestilom, da je bil obtoženec na vaklični razpravi popolnoma rešen obtožbe. Branil ga je g. dr. Brejce.

Blizu konca.

(Spisal I. S. Ognjevit.)
(Dalje.)

Vendar se je hotel malo oddahnuti; naj bo potem, kar hoče. Pa paznik je opazil to in zavpil surovo: »Delež!« A njega je to tako prestrašilo, da je zbral vse poslednje moči in zopet nadaljeval. Nekateri delavci so ga grdo gledali. Ti so bili z dušo in telesom udani pazniku. Bili so ali surove duše ali pa niso mogli najmanjšo misel imeti v glavi.

Delež bi se bil zrušil od slabosti in onemoglosti, da ni na srečo zatulilo zaamenje petminutnega počitka. Zagnal je bet in se zrušil pol mrtve na tla. V grlu ga je dušilo.

A zunaj je sijalo solnce tako lepo, tako vabljivo!

Kakor bi pihnil, je minulo hitro pet minut in zopet je zatulilo in delavci so zopet poskakali na svoja mesta. Zopet se je začelo razbijanje in ropotanje mašin in koles in zopet se je začel oblasten paznikov glas. Tudi Delež bi se bil rad vzdignil, pa ni se mogel geniti kakor da ga je prikoval kdo na tla. Hotel je prositi soseda, da mu pomaga, pa za njim je zavpil paznik: »Delež! Al delaj, al pusti!« Z nadprirojenjo močjo se je zgrabil za steber z rokami in se vendar vzdignil. Pri tem mu se je ogrelo čelo, v glavi zmešalo, a pred očmi so mu plavale nekake modre iskricice.

»Prokleta hudoba!« je siknil poluglasno, ko se je vzdignil. Paznik ga je slišal. Stopil je k njemu, gledal ga nepopisno zaničljivo in oblastno stal pred njim hoteč mu pokazati, kako mu more zapovedovati in kako se ga nič ne boji.

»Ti si postal zelo kljubovalen«, mu je govoril, ali pazi! Veš, da ti jaz lahko izbijem iz glave to kljubovalnost! Delež ga je pogledal s pogledom, ki je pravil razločno: »Ubijem te, če se ne odstraniš.« Na to se je paznik oddaljil v svojem dostojanstvu in grdo gledal na drugo stran. Delež se je tresel od jere. Storil bi bil nekaj strašnega, da niso bile takšne okolnosti. Da nima doma tistih črvičev, ki bi ga potem preklinjali, bi se zdaj maščeval. A kaj bi moglo biti slajšega? Bridko bi poplačal pazniku vse trpinčenje in isti ne bi nikogar mučil nikoli več. Ha! Vrgel bi mu težki bet ravno sredi čela in s takšno močjo, da ne bi imel časa, da zavpije.

To bi bilo sladko! — Čeravno bi šel v zapor, saj dolgo ne bi bil v njemu! Seveda, ako ne bi imel doma tistih nepreskrbljenih črvičev, ki bi ga kleli potem in zaradi katerih mora delati do poslednjega trenutka svojega žalostnega življenja. Da ni njih, mnogo tega bi lahko storil. Pa da ima vsaj najpotrebnejše, da bi mu ne trebalo mučiti se tukaj. Kakor navadno med delom se je tudi zdaj zanesel v fantazijo, kaj bi vse storil, da ima dovolj pripomočkov! Kako fino bi si vse uredil in preskrbel pred smrtjo! Pozabil je na-se, ker imel je samo lepe misli. O tem pa ni mislil na delo, ki je šlo jako počasi. Zbudil ga je paznikov glas in spomnil se je, da vse njegove sanje visijo na »da« in »ako«.

(Pride še.)

Brzojavna poročila.

Sestanek v Mürzstegu.

MÜRZSTEG 3. (B) Lov se je danes završil. Cesarja sta lovila od 7¹/₄—9¹/₄ predpoludne. Podrobni razgovor med grofom Goluchowskim in grofom Lamsdorffom, ki se je večeraj završil, je dovel do popolnega sporazumljenja v vseh naziranjih o politični situaciji.

CHÜRSTEG 3. (B.) Cesarja sta s spremstvi vred zapustila grad in se odpeljala v Neuberg, odkjer sta se ob 1. in pol uri odpeljala v Meidling.

Dogodki na Balkana.

CARIGRAD 2. (B.) Vest v »Kö'nische Zeitung«, da se poslaniki bavijo sedaj s tem, da prouče neke angleške predloge za razširjenje reformnega programa v Macedoniji, ni resnična.

Deželni zbor štajerski.

GRADEC 3. (B.) Začetkom seje spominjal se je dež. glavar godu cesarjevega in je izjavil, da je prepričan, da govori v zmišlu vseh, ako tem povodom dá izraza čutstvom zvestobe, spoštovanja in nepremične udanosti, ki navda jejo vse člene deželnega zbora štajerskega do njegovega veličanstva, in ako zaprosi namestnika, da isti primernim načinom sporoči cesarju najspoštljiveje častitke deželnega zbora štajerskega. Ta nagovor so člani deželnega zbora poslušali stoje in je bil isti zabeležen v zapisnik.

Kriza na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 3. (B) — Zbornica poslancev. — Členi ministerstva niso prišli v sejo. Predsedoval je grof Apponyi. — Med došlimi spisi je neki dopis ministarkega predsednika, s katerim se prijavi neki kraljevi reskript, ki se do sedaj ni mogel predložiti zbornici, ker ni bilo mejtem meritorične seje. Ob velikanški napetosti v zbornici je predsednik odvarjal kraljevi reskript, s katerim se naznanja zbornici, da je cesar dne 22. septembra grofa Khuena imenoval ogrskim ministerskim predsednikom.

Poslanec Polonyi je označil državno-pravno razmerje, v katerem se nahaja grof Khuen nasproti zbornici, kakor paradokso, kajti grof Khuen je ob enen posele-vodeči načelnik odstopivšega ministerstva in ob enem odstopivši ministerski predsednik še neimenovanega ministerstva. Govornik meni, da ni treba prečitane reskripta vzeti formalno na znanje in predlaga, naj se isti jednostavno stavi ad akta.

Košutovec Eötvös pa je predlagal, naj zbornica spoštljivo udanostjo vzame na znanje ta reskript in naj ne dela nikakega izrednega sklepa. — Zbornica je res vzela na znanje reskript v homogeni zvestobi ter ga je sporočila magnatski zbornici.

Štrajk v Trbovljah in Hrastniku.

TRBOVLJE 2. (B.) Položaj v Trbovljah je neizpremenjen. V Hrastniku je sinoči ob 11. uri navstal štrajk; število štrajkovcev je še neznano. Mir se ni kalil.

Dogodki v južni Afriki.

LONDON 2. (B.) »Standard« javlja iz Kapstadta, da je Botha izjavil na nekem zbotovanju v Utrechtu v Transvaalu, da se on in Delarey v kratkem podasta v Indijo, da pregovorita nespravljive Bure, naj se povrnejo v Afriko. Čuje se, da rečena dva burška generala odpotujeta dne 25. oktobra v Indijo, od koder se podasta v Evropo.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN ODNIK.
Lastnik koncesij lista »Edinost«.
Nacionalna tiskarna koncesij lista »Edinost« v Trstu

Dve hiši na prodaj

z nekoliko zemljišč v blizini mesta več pové upravništvo »EDINOSTI«.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadrage v Gorici (Solkan)
vpisane zadrage z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Zajamčeno pristni

medicinalni brinjevec

kakor tudi

brinjevo olje, brinjevo esenco in rezki
stari slivovic za čaj.

pošilja v vsaki množini po povzetju E.

Miklaučič, Kranj.

! Zastopniki se iščejo!

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Mi nz

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.

Hurtovan cenik brezplačno in franko.

Pridno deklico

12—14 let staro ki bi varovala malega
otroka in pomagala pri gospodinjstvu
sprejemem takoj.

Poprašati je pri upravništvu našega lista.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču
in drugih nervoznih
strasteh, naj zahteva o tem
knjižico. Vdobja se brezplačno in franko v Schwan-
nen-Apotheke, Frankfurt a. M.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33
cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm

po K 2. — □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne
boji nikake konkurence bodisi glede cene ali
kakovosti blaga.

30 malih stanovanj z eno sobo in

2 sobami in eno
kukinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia
v hišah Stolfi. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I.
nadstr. od 1—2 in 5—7 pop.

Urar F. Pertot

Trst ulica delle

Poste 3, vogal ul.

Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gld.
naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten-
skih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsako-
vrstne ure po jako zmerni ceni.

Oglas:

V Tomaju, na Krasu, je na prodaj sredi
vsi ležeča prostorna hiša z gospodarskimi
poslopji, dvoriščem, velikim vrtom in drugim
zemljiščem.

Pojasnila daje g. Anton Šone v Tomaju.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco šte. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco šte. 2, I.

ele on 95 2

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga
in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog pla-
čuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5¹/₂%,
na menjice po 6%, na zastave po 5¹/₂%.
Uradne ure: od 9—12 dopoludne in od 3—4 popoludne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih
je urad zaprt.

Posčno hranilnični račun 816.004.

Velik dohod
snovij za možke in
ženske obleke
same novosti.

Bogat izbor
drobnarij za krojače

Naslednik FR. HITTY
Alojzij Galperti
TRST
Barriera vecchia 13.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z me-
deno žico, od umetnih cvetlic s tra-
kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje zadelanje z emajlem, porcelanom,
srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobe kakor
tudi celo zoborje.

ORDINIRA od 9—12 predp., 3.—5. popol.

Sloveči profesorji zdra-
vilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno

tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani

dvornega založnika
Nj. Svetosti papeža

kot želodec krepčujoče in
tek vzbujajoče, dalje kot
prebavljeno in telesno

odprte pospšujoče sredstvo posebno onim, ki
trpe na navadnem telesnem zaprtju.
Tinktura za želodec razposilja lekar Piccoli
v Ljubljani v škatlicah z 12 steklenicami za
K 2.52, z 24 steklenicami za K 4.80, z 36 stekle-
nicami za K 7.—, z 70 steklenicami za K 13.—
(Poštni parket pod 5 kg.)
Razprodaja se a Ipkarnah v Trstu, Istri, Dal-
maciji, Primorskem, Goriškem in Tolmin-
skem po K 2.40 steklenica.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospodsk ulica hšt. 7., I. nadstr
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4¹/₂%, ne da bi se odbijal rentni
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6% in na vknjižbo po 5¹/₂%
Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poščno-hran. račun št. 837.315.

Prednaznanilo.

Na Corsu št. 47, v hiši tik nekdanjega „Zelenega hriba“ (na lesnem trgu), odpre te dni svojo delalnico in prodajalnico

zlatar
DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča

tovarna stolov
tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejiteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavar-
narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd.
natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fotelje, vrtno stole,
gugalnike itd. itd.

po karsajbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega
lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsa.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je
razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franke.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Moderci, Viktorija in Radikal,

po 50, 70, 1 gld. 1.25. 1.30. 1.50,
1.80, 2.20 3.— in 4.20

VELIK IZBOR

vseh predmetov za jesen in zimo.

Voleno blago vseh vrst in različnih cen tudi
za moške, ali ženske oblike, barhani bi in barvani
židane in volnene šerpe za ženske, zimsko rokavice
pletne ali od kože, volnene bo nbaževe in barhant se
jo, e in spodnje hlače itd. ter različno perilo

Jakob Klenenc,

manifakturna prodajalnica

TRST — ul. S. Antonio št. 1. — TRST

Na zahtevo franco vzorci in ceniki.

Pozor!

395 komadov samo gld 1.85.

1 krasna ura s 24 urnim tekom s posrebrneano, ve-
ričico; 1 krasna spila za kravate se simli biseri;
1 prstan s ponarej. kamnom za moške ali ženske;
1 garnitura gumbov za manšete, srajco in ov atnik,
jamčeno iz 3 double zlata; 6 žeznih rut iz pristnega
platna; 1 krasna pisal a oprava iz niklja 1 lep
toiletno ogledalo z etvijem in lepim glavnikom; 1
lepo dišeče toiletno milo; 1 belečnica; 12 komadov
umetnih slik najznamenitejših mož sedanjega časa;
72 pisalnih peres in še 290 različnih komadov, koji
so v hiši koristni.

Pošilja po povzetju ali preplačilu.

H. Spingarn, Krakov 43.

Kdor vzame 2 ovitka, vdobi po vrhu en nž z
2 rezili, ako se vzame več ovitkov se priloži van-
kemu po en tak nož

Za to kar ne ugaja, se denar takoj vrne.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM
CARL GREINITZ NEFFEN

Corso št. 33.

podružnica Trst.

Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vod-
rjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji
in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo,
železne pohištvo in pred ognjem varne blagajne, nagrobne križe in ograje ter
orodje za vsako obrt.

Je na prodaj

radi družinskih razmer in pod ugodnimi pogoji hiša z dobro obisko-
vano gostilno, vpeljana in ugodno prodajalnico jestvin, prodajo žganja
in pekarijo, z prostornim gospodarskim poslopjem, dvoriščem,
vrtom in zraven ležečimi dobro obdelanimi zemljišči (vinogradi),
vse v najboljšem stanju in v zelo ugodni legi v bližini Tržaške
okolice donašajoče veliko zaslužka in dobička.

Ob enem seproda vse pohištvo, zaloga blaga in vina.

Natančneja pojasnila daje dr. Matej Pretner, v Trstu Ulica delia
Cassa di Riparmio št. 13. II. nadstropje.

Radi odhoda

se prodajo vsi predmeti, koji

se nahajajo v restavraciji Jos.

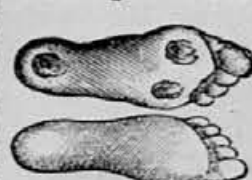
Vouka na Opčinah.

Pri Sv. Mar. Magd. spodnji

na Istrski cesti (blizu Žavelj)

odda se v najem tudi za 10 let hiša s 3000
klefurov obdeane zemlje ter vodnjakom, ki
se n kol ne osuši. Poj sala dan Joep Cer-
kveni, posestnik pri Sv. Mar. Magdalen
spodnji št. 24

Varujte Vaše noge

Noga z nošo
navadnih
podplatov.

Noga z nošo
asbestnih
podplatov.

kurjih oči, žuljev, mokrote in
mrzlot. Vse te napake, po-ebno
pa reprijeten pō in pečenje iz
gine z našimi dr. Högyesovimi pa-
tentnimi asbestnimi podplati. Par
podplatov stane 80 stot., K 1:20
in 2:40. Pošilja se po povzetju.
Prospekti in priznalna pisma vo-
jaštih oblastij in drugih visokih
krogov brezplačno. Bogato iz-
brana zaloga vseh predmetov od
asbesta. Centrala: DUNAJ, I., Do-
minikanerbastei 19.

Zelje kisle

v sodih po 50 in 100
klg. razpošilja po naj-
nižji ceni **ANDREJ**
JEBACIN, Štepanj-
vas pri Ljubljani. Za dobro blago se jamči

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakopije želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, vživanjem
pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.

želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljanje
ali zasliženje

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To
zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrih vinom,
jači in oživlja cel prebavni sistem človeka. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v
krvnih cevih in deluje uspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smem o tedaj
pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi
pojavi kakor: **glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem**, kateri se pri dolgo-
trajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.
in nje neprijetne posledice kakor: **stiskanje, ščipanje,**
Zapiranje človeške potrebe **bitje srca, nespanje** in tudi strmenje krvi v jetrah, vrani-
nici in sistemu vratnih žilcev (**haemorrhoidične bolečine**), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno.
Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca
in črev z lahkim čistilom človeka vse ničvredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabljenje

navadne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomankanju **volje do jedi**, pod **nervoznim zbeganjem** in **otožnostjo** kakor tudi
pogosti **glavoboli** in **nespanje** povzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbuj. Zeliščno vino podeljuje človeku
voljo do jedi, pospešuje prebavo in redvno, vspodbuja močno menjavo snovi, povpešuje in izboljšuje tvar-
jenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove **moči** in novo **življenje**.
To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po K 3.— in 4.— in 4.— v lekarnah v Trstu, Švednju, Miljah,
Kopru, Režani, Trzinu, Ronkah, Firmičelu, Ozleju, Gradežu, Izoli, Piranu, Pazinu, Buzetu, Postolji Vipavi,
Ajdovščini, Gorici, Gradiču ob Soči, Korzinu, Romansu, Čamplungu, Cervinjanu, Umazu, Buah, Vižinad,
Monou, Lovrauu, Opstiji, Voloskem, Reki, Bukaru, Sušaku, Čabarju, R. baci, Vrhniki, Idriji, Kanalu,
Č. d. du, Vidnu, Mor eljanu, Palmanovi, Latisani, Portogruaru, Vodnjanu, Pulju, Labinu, Cressu, Černomblju,
Metliki, Novemestu, Trebnjem, L. dji, Ljubljani, Kamniku, Skofjiloki, Kranju, Tolminu, Tarcentu, Stavelju,
Codroipo, St. Vidu ob Tagliamentu, Pordenone, Motta di Livenza, Treviso, Lošinju, Arbe, Novi, Cirkvenica,
Ogulin, Vrbovce, Karlovac, Jaska, Samobor, Brež. ce. Krško, Podčetrtek, Pregrada, Rogatec, Celje, Ptičberk,
Radošica, Trzin, Tiviz, Rigolato, Pieve di Cadore, Serarolo, Longarone, Belluno, Conegliano, Padovi,
Chioggia, Rovigo, Pago, Zadar; itd kakor tudi v lekarnah vseh drugih večjih ali manjših krajev Istre, Dal-
macije, cele Avstro-Ogrske in sosednjih deželav.

Tudi pošiljajo lekarne v Trstu 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni v vse kraje
Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem

Zahteva naj se izrečno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu izrebanju.

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavnje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi

Bor. na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.